

gyonjogi igény iránt tétetett folyamatba és így az illeték szempontjából a pertárgy értékéül a jegyzőkönyv felvételekor érvényben volt 1920. évi XXIV. t. c. 33. §-ának 2. pontja szerint 10.000 koronát kell venni, amely értékhez képest a most említett törvény 27. §-a értelmében csak 20 korona bélyegilleték járt. Az ezt meghaladóan lerótt 3380 korona visszatérítését tehát el kellett rendelni.

Birói egyezség esetén az illeték csak azon összeg után jár, amelyre nézve az egyezség létesült. (Közigazgatási bíróság 7692/1924. P. sz.) A debreceni királyi törvényszéknek R. Endre által a panaszos ellen 248.142 korona 30 fillérért indított perben 1919. évi P. 344/13 szám alatt létesült egyezség megkötésénél való közreműködéséért járó illetéket az állami kincstár a kereseti tőke kikerekített egész összege után követeli. A panaszosnak az illeték leszállítására irányuló igényét jogosnak kellett elismerni és az illetéket az 1914: XLIII. törvény 36. §-a második bekezdésében levő szabálynak az eset hasonlósága alapján való alkalmazásával 165.000 korona 2,6 százalékának a felerészében kellett megállapítani, mert az egyezség a kereseti tőkének csak 165.000 koronányi részére nézve létesült.

Utszéli jogesetek.

Dr. Tolnay Iván kir. törvényszéki tanácselnök, a budapesti kir. törvényszék cégosztályának vezetője lapunk legutóbbi számában közölte „Utszéli jogeset“-re az alábbi megjegyzéseket közölte velünk, melyre a cikk írója is megteszi reflexióit.

A Polgári Jog 1925. októberi számának Pénzügyi Jog című melléklapjában (7. szám 115. lap) utszéli jegyzet címén oly cikk jelent meg, mely (különösen utolsóelőtti bekezdésében) nem helyesen bírálja el a bíróságok eljárását.

Téves a cikk az az állítása, hogy a bíróságok állandó gyakorlata lenne ma is az, hogy valahányszor egy nyilvános számadásra kötelezett vállalat felszámolásának bejegyzése kérelmeztetik, utasítja a kérelmező felet a pénzügyi hatóság tanusítványának becsatolására.

Ily gyakorlata a budapesti kir. törvényszék, mint cégbíróságnak az 1922. év után alakult részvénytársaságok és szövetkezetekkel szemben nincs. Ha valakitől ily tanusítványt kértek volna, az csak tévedés lehetett, mely intézkedését a cégbíróság egyszerű bejelentésre hatályon kívül tette volna.

Azt ellenben, hogy valaki az 1923. évet megelőző időből nyereségtöbblet adójával háralékos-e, a kir. törvényszék csak a székesfővárosi m. kir. adófelügyelőtől tudhatja meg, az 1922. évi XXIV. t.-c. 53. §. ut. bek., (melyet a cikk figyelman kívül

hagy) pedig nyilvánvalóvá teszi, hogy ily hátralékokra az eddigi szabályok irányadók.

Kérem, ha helyénvalónak találja a fentieket b. lapjában annál is inkább közölni, mert a Cg. 24986. számú iratok tanúsága szerint az adófelügyelőségnek oly elintézési űrlapja (tehát gyakorlata) van, mely azt mutatja, hogy más adók kifizetésére ily alkalomból nem is szorítják a feleket.

* * *

Mély tisztelettel olvastam Tolnay tanácselnök urnak észrevételeit a Polgári és Pénzügyi Jog^a 7. számának „Utszéli jogesetek“ című rovatában napvilágot látott szerény megjegyzéseimre. Tisztelettel meghajlok a tanácselnök urnak nagyérdekességű fejtegetései előtt és az alábbiakban csupán néhány kiegészítő megjegyzést bátoriskodom álláspontom védelmére tenni.

Nem kívánok ismétlésekbe bocsátkozni és így azokról a jogszabályokról, amelyeket a multkori kis cikkemben felhívtam, nem emlékezem meg újra. De kifejezetten hivatkozom ama egyedül hatályban álló „Hivatalos Összeállításnak“ 48. § ára, mely a következőképpen szól: „A jelen Hivatalos Összeállítás életbelépésével az 1922. évi 24. t.-c. mindama rendelkezései, amelyek a jelen Hivatalos Összeállításba nem vétettek fel, hatályon kívül helyeztetnek. A visszamenőleges adóztatásoknak a jelen Hivatalos Összeállítás határozmányait kell alkalmazni, kivételt csak az 1922. évi 24. t.-c.-nek a társulati adópótlékokra vonatkozó 23—26. §-ai képeznek, amelyek visszamenőleges adóztatások esetében továbbra is alkalmazandók.“ A Hivatalos Összeállításban más rendelkezés, amely a nyereség többletadóra vonatkoznék és különösen oly rendelkezés, amely a cégbiróságokat a szóbanforgó bizonylatok bemutatásának követelésére utasítaná, nincsen.

Tolnay tanácselnök ur fejtegetéseiben hangsúlyozza azt, hogy a cégbiróság csak az 1922. előtt már létezett vállalatoknál kéri a szóban forgó tanusítvány bemutatását, mert hiszen ezeknél a visszamenőleges adóztatás kérdése nem tisztázott és leszögezi azt, hogy amennyiben más esetekben kértettek volna ily tanusítványok, az tisztán csak tévedésen alapulhat.

Én magam, sajnos nem vagyok abban a helyzetben, hogy megállapithassam, hány és mily esetben követeltettek be a tanusítványok és egyébként e ténykérdésben természetesen tisztelettel akceptálom a tanácselnök ur információját.

Ragaszkodnom kell azonban azon álláspontomhoz, hogy még régi vállalatoknál sem és a visszamenőleges adóztatás kérdésének tisztázására sem követelhetők az adóbefizetés iga-

zolására vonatkozó tanusítványok, nem pedig azért, mert a Hivatalos Összeállítás idézett rendelkezései az 1922. évi 24. t.-c. még azon 53. §-át is hatályon kívül helyezik, amelyre Tolnay tanácselnök ur észrevételeiben kifejezetten hivatkozik.

Dr. Gl. A.

A PÉNZÜGYI JOG TARTALOMMUTATÓJA.

	Lap
<i>Dr. Benedek Sándor</i> : Adójogi törvényalkotás	117
<i>Dr. Baumgarten Nándor</i> : A mérleg valódiságáról és ennek adóügyi következményeiről	123
<i>Dr. Andreánszky István</i> : Illetékrendszerünk mai állása	131

SZEMLE. Joggyakorlat.

Házadómentesség csak azt a cselédalkót illeti meg, amely a gazdaság területén van	137
Az üzlethelyiséggé átalakított kapuljat ideiglenesen adómentesség nem illeti meg	138
Az ideiglenesen adómentes épület nem mentes a kincstári házaszonrészesezés alól	138
A favágó telep gyárhoz hasonló ipartelepnek nem minősíthető, tehát a házadó alól nem mentes	139
A saját földbirtokon tűzött közönséges kertészetből eredő jövedelem nem esik általános keresetiadó alá	139
Az alkalmazottnak évnegyedenként kijáró illetményei a havonként kifizetett illetményekről elkülönítve vonandó alkalmazotti keresetiadó alá	140
A város magánjellegű vállalkozása a társulatiadó alól nem mentes.	141
A végrendelet érvénytelenítésének kimondására irányuló per, ha egyéb vagyoni jogi igény nem érvényesíthető, megbecsülhetetlen értékűnek tekintendő	141
Bírói egyezség esetén az illeték csak azon összeg után jár, melyre nézve az egyezség létesült	142

Utszéli jogeset.

A cégbíróság és a hadinyereségadó	143
---	-----

